

פרד"ס כיבוד דוד

ע"ש דוד שלמה בן ריבה ז"ל
ראש-הכולל הרב אורי פולק שליט"א

מס

פרשת תצוה - פשט - מפי הרב

"ובהעלות אהרון את הנרות בין הערביים יקטירנה קטורת תמיד לפני ה' לדורותיכם"

ידוע כי במנורה היו 7 קנים: 3 מימין, 3 משמאל ואחד באמצע שהוא נר **המערבי** שהיה דלוק תמיד ואינו כוה וממנה היה אהרון מדליק את שאר הנרות, וענין המנורה מרמז על שבעת הימים שיש לנו בכל שבוע וזה סדרן:

3 הנרות מציד ימין כנגד יום רביעי חמישי שישי והנר האמצעי כנגד יום שבת ואחריו ג' נרות נוספים כנגד יום ראשון שני שלישי. ולפי זה יום השבת אינו נקרא סוף שבוע אלא יושב באמצע. צריך האדם להתכונן ליום השבת ג' ימים קודם, וזה רמז בג' הנרות הימניים כנגד רביעי חמישי שישי, שמיום רביעי מתחיל ההכנות לשבת ואח"כ שבת מאיר מאורו לג' ימים הבאים אחריו, ראשון שני שלישי. ולכן אדם שלא עשה הבדלה במוצאי-שבת יכול לעשות הבדלה עד יום שלישי שקשור לשבת האחרונה שהייתה. ויום רביעי כבר מתקשר לשבת הבאה שעדיין לא הגיע.

וכן רואים סדר זה במנורת למנצח בנגינות, וכמו ששמירת שבת סגולה לפרנסה ושמירה על הממון שאדם מרוויח בכל ימיות השבוע. לכן ונלכה לקראת שבת כי היא מקור הברכה. יש אנשים עובדים קשה כל השבוע ומכניסים הרבה כסף. אבל בחשבון הסופי של החודש רואים שאין כסף, ולא מבינים שהטעם בגלל שאין ברכה בכסף, כיוון שלא שומרים את השבת, שהיא מקור הברכה.

וכן כתוב שהאומר למנצח בצורת המנורה סגולה לפרנסה. ולכן יום השבת מרמז לנר המערבי שממנו היו מדליקים כל הנרות שמכח השבת יש ברכה לכל ימות השבוע.

ולכן 7 הקנים מרמזים ל-7 הרועים. שלשה מצד ימין רמז לאברהם-חסד, יצחק-גבורה, יעקב-תפארת. נר המערבי שבת- כנגד משה שהוא נצח (שהרי לעתיד כל השבוע יהיה שבת, לכן בנצח ונזכה ליום שכולו שבת). וג' הנרות האחרונות: אהרון-הוד, יוסף-יסוד, שלמה ודוד- מלכות. ויש שחברו סדר אחר שגר המערבי כנגד מלכות שהיא שבת כדכתיב: "ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג". (והוא כנגד דוד).

וכן מרמזים ל-7 הכוכבים: שצ"ם חנכ"ל: שבתאי, צדק, מאדים, חמה (כנגד משה שנאמר בו פני משה כפני חמה), נוגה, כוכב, לבנה (כנגד המלכות שהיא מקבלת את כל אורה מהשמש מהחמה- וזה יהושע כפני לבנה).

וכן מרמז כנגד 7 אומות: החתי, הגרגשי, האמורי, הכנעני, הפריזי, החיוי, והיבوسی. וכנגדם יש 70 אומות ולכן במנורה של שלמה המלך היה 70 נרות, כדי לבטל את כח 70 האומות. ורמז **70** עשה את המנורה. כן- בגימטריה 70.

פאני השבת:

בברכת שבת שלום
הרב אורי פולק שליט"א

רמז - מפי הרב

כל חומש מספר תורה, הפסוק הפותח בו - מרמז בעניין המנורה:

- בראשית:** בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ- בסה"כ 7 מילים כנגד **7 קנים**.
שמות: ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה, את יעקב איש וביתו באו – 11 מילים, כנגד **11 כפתורים**.
ויקרא: ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד ויאמר – 9 מילים, כנגד **9 פרחים**.
במדבר: וידבר ה' אל משה במדבר סיני באוהל מועד באחד לחודש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמור 18 מילים, כנגד **18 טפחים**. **כמניין "זזה" מעשה המנורה- זזה עולה 18, כנגד גובה המנורה**.
דברים: אלה הדברים, אשר דבר משה אל-כל-ישראל, בעבר, הירדן: במדבר בערבה מול סוף בין-פארן ובין-תפל, ולבן וחצרות--ודי זהב- 22 מילים, כנגד **22 גביעים שהיו במנורה**.

רמז - בעל הטורים

- א. **ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך- ג' פעמים אהרן בפסוק**. רמז ל-ג' כהנים שישארו, והם: אהרן, אלעזר ואיתמר. ג' פעמים לכהנו לי בפרשה, כנגד בית ראשון ובית שני ולעתיד.
- ב. **חכמי לב אשר (611)-** בגימטריה יראת (611), מי שמלא יראת השם, והיינו שנאמר ראשית חכמה- יראת ה'.
- ג. **ואלה הבגדים-** ולא הזכיר מכנסים, שלא היו לכבוד ולתפארת. ולא הזכיר ציץ, לפי שלא היה מין בגד.
- ד. **אל שני- ג' במסורה:** הכא, ואידך לך לאות אשר יבא אל שני בניך בעלי ויצר שני ככרים וגו' ויתן אל אני נעריו בנעמן. בני עלי היו שמבזין הכהונה שנאמר בה אל שני לכך נענשו ונהרגו, אבל נעמן היה מכבדה, שביקש אדמה לעשות מזבח- נתקרב תחת כנפי השכינה, ומבני בניו למדו תורה ברבים.
- ה. **שמותם- ב' במסורה:** דין, ואידך ואלה שמותם במרגלים, מלמד שהיו המרגלים כולם כשרים, ומשה ביררם על-פי השם.
- ו. **חושן משפט- שמכפר על עוונות משפט, ומה משפט ביום אף שאלת אורים ביום.**
- ז. **חושן משפט (793)-** בגימטריה מכפר (על) הרהור הלב (793). וד' טורים כנגד ד' דגלים וד' אימהות. בכל אבן היה שש אותיות, כי שמות שלושת האבות ושבטי ישורון מצטרף עם כל אחד ואחד עד שיהיו ו' אותיות. כמו ראובן ו-א' דאברהם. שמעון ב'. לוי רהמ. יהודה י' דיצחק. יששכר צ'. זבולון ח'. דן ק' יעק- מיעקב. נפתלי ב'. גד שבטי. אשר ישו. יוסף- ון. ובנימין לא היה צריך צירוף כי היה בו ו' אותיות.
- ח. **את האורים ואת התמים (1570 עם 4 מילים והכולל) -** בגימטריה שם בן שבעים ושתיים (1570).
- ט. **אפוד (91)-** בגימטריה מלאך (91), שהיה מלובש כמלאך.
- י. **ובצאתו- ב' במסורה:** דין, ואידך והיו את המלך בבואו ובצאתו, גבי יואש בד"ה שהיו שומרין אותו שלא יהרגוהו וזהו ובצאתו ולא ימות.
- יא. **מצח- ב' במסורה:** דין, ואידך ישראל קשי עורף חזקי מתח, שבגדי כהונה מכפרים על קשיות עורפן וחוזק מצחן של ישראל.
- יב. **ערוה- ב' במסורה:** דין, ואידך ולא תקרבו לגלות ערוה, רמז שבגדי כהונה מכפרין על העריות ועד ירכים יהיו. וסמיק ליה והיו על אהרון, לומר לך שמכנסים קודמים לכל.
- יג. **זזה הדבר אשר תעשה להם-** כלומר קרבם בדיבור, שתאמר להם אשר תבחר ותקרב.
- יד. **לקח- ב' במסורה:** דין, ואידך לקח בגדו כי ערב זר. בשביל שאהרון עשה העגל, אמר הקב"ה להסיר מעליו בגדיו הצואים, לפי שבגדי ע"א מטמאין. וזהו שאמר לקח בגדו בידו, פירוש מנעליו כי ערב זר.

ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך הה"ד (זכריה י) ממנו פנה ממנו יתד ממנו קשת מלחמה בא וראה אומות הקדמונים כשהיו מבקשים להעמיד להם מלך היו מביאים מכל מקום ומעמידים עליהם שכה"א (בראשית לו) וימלוך באדום מדנהבה מבצרה וכן כלן אבל ישראל אינו כן אלא מהם גדוליהם מהם מלכיהם מהם כהניהם מהם נביאיהם מהם שריהם שנאמר ממנו פנה זו המלך דוד שנאמר (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה ממנו יתד זה כהן גדול שנא' ישעיה כב) ותקעתיו יתד במקום נאמן ממנו קשת מלחמה שנאמר (ד"ה א יב) נושקי קשת מימינים ומשמאילים ממנו יצא כל נוגש יחדיו אלו סופרי הדיינים וכה"א ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מהיכן מתוך בני ישראל משל למלך שהיה לו אוהב ובקש למנות קתליקוס ומנהו על כל בית גנזיו לאחר ימים בקש לעשות אסטרטיגוס והיה אותו אוהבו סבור שמא יעשהו ולא עשאו א"ל לך ומנה אסטרטיגוס א"ל אדוני המלך מאיזו גינוסיא א"ל מגינוסיא שלך כך ביקש הקב"ה למנות על מלאכת המשכן ועשאו למשה גזבר על הדיינים ועל הכל וכשבקש לעשות הקב"ה כהן גדול היה משה סבור שהוא נעשה כ"ג א"ל הקב"ה לך ומנה לי כהן גדול אמר לפניו רבון העולם מאיזה שבט אמנה לך א"ל משבט לוי ואתה השעה שמח משה אמר כך שבטי חביב א"ל הקב"ה אהרן אחיך הוא לכך נאמר ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך רבנן אמרי כל מ' שנה שהיו ישראל במדבר שמש משה בכהונה גדולה וי"א לא שמש אלא שבעת ימי המלואים ר' ברכיה בשם ר' סימון אומר כל מ' שנה שמש משה בכהונה גדולה שנא' (שם ה) ובני עמרם אהרן ומשה וכתוב (דברים לג) ומשה איש האלהים :

ד"א ואתה הקרב אליך אמרו בשעה שירד משה מסיני וראה ישראל באותו מעשה הביט באהרן והיה מקיש עליו בקורנס והוא לא נתכוין אלא לעכבם עד שירד משה ומשה היה סבור שהיה אהרן שותף עמהן והיה בלבו עליו א"ל הקב"ה משה יודע אני כוונתו של אהרן היאך היתה לטובה משל לבן מלכים שזחה דעתו עליו ונטל את הצפורן לחתור בית אביו אמר לו פדגוגו אל תיגע עצמך תן לי ואני אחתור הציץ המלך עליו וא"ל יודע אני היאך היתה כוונתך חייך איני משליט בריה על פלטין שלי אלא אתה כך בשעה שאמרו ישראל לאהרן (שמות לב) קום עשה לנו אלהים אמר להם פרקו נזמי הזהב אמר להם אני כהן אני אעשה אותו ומקריב לפניו והוא לא נתעסק אלא לעכב עד שיבא משה א"ל הקב"ה אהרן יודע אני היאך היתה כוונתך חייך אין אני משליט על קרבנותיהן של בני אלא אתה שנאמר ואתה הקרב אליך היכן א"ל הדבר הזה למשה במשכן א"ר לוי משל לאוהבו של מלך קומיס ורפוסא בקש לעשות סטרטיגוס לא' והודיע לו א"ל אחיך הוא כך עשה הקב"ה למשה קומיס (במדבר יב) לא כן עבדי משה עשאו רפוסא שנאמר (שמות יח) וישב משה לשפוט את העם בקש לעשות כ"ג הודיע לו א"ל אהרן אחיך הוא :

ד"א ואתה הקרב אליך הה"ד (תהלים סה) אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך א"ר יצחק משל לאוהבו של מלך שתיגרו ועשאו פרוטיקאטור שלא יהא זז מפלטין ואוכל מותריו של מלך כך אהרן היה שוה לכל ישראל ועשאו הקב"ה כ"ג וא"ל (ויקרא כא) ומן המקדש לא יצא ואכל מותריו של הקב"ה שנ' והנותרת מן המנחה :

ד"א ואתה הקרב אליך הה"ד (תהלים קיט) לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי כשאמר הקב"ה למשה ואתה הקרב אליך הרע לו אמר לו תורה היתה לי ונתתיה לך שאלולי היא אבדתי עולמי משל לחכם שנטל קרובתו ועשתה עמו י' שנים ולא ילדה אמר לה בקשי לי אשה אמר לה יכול אני ליטול חוץ מרשותך אלא שהייתי מבקש ענותנותך כך אמר הקב"ה למשה יכול הייתי לעשות לאחריך כ"ג חוץ מדעתך אלא שהייתי מבקש שתהא גדול עליו מתוך בני ישראל מכל הארצות בחר הקב"ה בארץ ישראל ומא"י בחר בבהמ"ק ומבהמ"ק לא בחר אלא בבית קדשי הקדשים כך בחר הקב"ה בישראל ומישראל לא בחר אלא שבט לוי ומשבט לוי בחר אהרן שנאמר (ש"א ב) ובחור אותו מכל שבטי ישראל תרומה לצד והמעשר לצד נדב ואביהוא לצד אלעזר ואיתמר לצד אלעזר ואיתמר נבחרו שנאמר ובחור אותו מכל שבטי ישראל לכך נאמר (תהלים סה) אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך :

וזה הדבר אשר תעשה להם הה"ד (שם קיט) לעולם ה' דברך נצב בשמים אמר דוד כשם שאתה אמת שנאמר (ירמיה י) וה' אלהים אמת כך דברך אמת שנאמר לעולם ה' דברך נצב בשמים אל תאמר בשמים אלא כשמים כשם שמתחלה גזר ונעשו שמים אף דבר שדברת לקדש את אהרן ואת בניו קיים לעולם שנא' (במדבר כה) והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם למה כך) ישעיה נה) כן יהיה דברי אשר יצא מפי לך נאמר זה הדבר :

ד"א וזה הדבר הה"ד (חבקוק א) הלא אתה מקדם ה' אלהי קדושי ולא נמות עד שלא עמד אדה"ר ואכל את האילן כך הייתי אומר שלא יאכל מן האילן ולא ימות שנאמר הלא אתה מקדם ה' אלהי קדושי ולא נמות אלא מפני שביטל צוויך הבאת עליו מיתה להכות את הבריות שנא' (שם) ה' למשפט שמתו אתה גוזר ואומר קדושים תהיו לאלהיכם וכן זה הדבר אשר תעשה להם לקדש אותם רבון העולם אתה מבקש שנהא קדושים הסר ממנו המות שנאמר הלא אתה מקדם ה' אלהי קדושי ולא נמות אמר להם אי אפשר ה' למשפט שמתו :

ועשו את האפד וכו' ועשית חושן משפט וכו':

הנה אפוד כנגד אספקלריא דלא נהרא, וחשן אספקלריא דנהרא, דא אחור ודא פנים, כנזכר בזוהר. והענין הוא, כי ז"ן הם אב"א, וז"א הוא סוד החשן, ואפוד סוד נוקביה. ואפ"ד בגי' הוי"ה אדנ"י, חיבור ז"ן, וחשן בז"א, בסוד הקטנות שהם סוד דין, וזהו חשן המשפט, שהם דינין גמורים דקטנות. וסוד החשן הזה, הוא סוד הנחש הקורע רחם האילה בשעת לדתה, כמ"ש אצלינו בסוד קריעת ים סוף, כי זהו דינין גמורים, ולכן קשה הפרנסה כקריעת ים סוף, שתלוין בדין כנזכר בזוהר. נמצא, כי נח"ש הוא סוד הפשוט משם שד"י ומאחוריים של אהי"ה ד"ם, הרי נח"ש, כי זהו בחינת קטנות. ועיין בסוד קריעת ים סוף ותבין:

עוד סוד החשן והאפוד:

הנה החשן היה על לב אהרן, כי אהרן היה דוגמא דז"א, וכמו שהז"א שם על לבו האורות שביסוד דאימא, המתגלים מחזה, ומרוב הארה אשר שם על לבו, האורות מאירים בחוץ, שבוקעים ויוצאים לחוץ. וכן הציץ היה באופן זה, מיסוד אימא שכנגד המצח ששם מקום המוחין כולם, היו האורות מאירים לחוץ. וכנגדו היה אהרן לובש הציץ והחשן, כמו שיש באדם העליון הבגדים הללו, מן האורות אלו שאמרנו:

והנה האפוד היה מתחיל מכנגד מתניו מאחוריו, ונמשך למטה עד רגליו, זהו כנגד הנוקבא היוצאת מאחורי הז"א, ויוצאות בשליש הת"ת עד רגליו, וע"כ צוה השי"ת שלא יזח החשן מעל האפוד, כי לעולם שם היא מחוברת למעלה. ואף שירדה אח"כ, הרשימו שלה נשאר למעלה, כענין שאמר הכתוב (תהלים קי"ט) לעולם ה' דברך נצב בשמים. וע"כ אפ"ד, עולה פ"ו ע"ה, היינו אלהי"ם שהיא נוקביה. וכן אפ"ד מלא בו', עולה צ"א, כמנין הוי"ה אדנ"י, להורות שצריך שיהיו מחוברים לעולם ועד:

והנה האורים והתומים אמרו בזוהר כי האורים הוא החשן, והתומים הוא האפוד. ומורה, על מה שאמר כי אורים הם האורות שמתגלים שם על לבו כנז', ומאירים דבריהם. והתומים הם כנגד הנוקבא, בענין ויחדיו יהיו תמים על ראשו. וידוע שיש תרין נוקבין לאה ורחל, והנה השתי כתפות שהיו באפוד היו כנגד לאה, ולפי שהיא עלמא דאתכסיא, אין מתגלה ממנה רק הקיום שלה לבד.

וכן תמצא בלאה וברחל יש ד' אלפ"ן במלוי, מלבד השורש (אלף עולה בגימ' 111, כפול 4 = 444 מלבד השורש 444- השורש ד' אלפין 4 = 440), עולים כמנין ת"ם. ולכך יעקב שמזדווג עמהם נקרא (בראשית כ"ח כ"ז) איש ת"ם שהוא בעלה של תם, שהיא או לאה או רחל, וזהו התומים כנגדם:

והנה חש"ן בגי' שד"י, ואחוריים דאהי"ה שהוא ד"ם, הכל יעלה כמנין חש"ן. כי הנה על לב, שם סיום העטרה דיסוד דאימא, ואימא הנכנסת בתוך ז"א הוא אחור דאימא, ולכן הוי אחור דאהי"ה. ושם במקום הלב יש יסוד דז"א, הוא היסוד הראשון שהוא לזווג לאה. כנודע שיש בז"א שני בחינות יסוד, אחד כשהיה בחינת ו"ק, וזה עלה למעלה בשליש א' ונעשה ת"ת, ובחינת יסוד זה הוא לזווג לאה. ועוד אחר ההגדלה, יש לו יסוד למטה במקומו לזווג רחל.

וא"כ כנגד הלב יש בו בחינת יסוד, ולעולם ביסוד הוא שם שד"י, ולכך במקום הזה כנגד הלב הם השדים. הרי שיש במקום זה הארת שם שד"י מיסוד שבו, והארת אחור משם אהי"ה שעולה ד"ם, שעולים שניהם כמנין חש"ן:

ששה משמותם על האבן וכו':

הנה בריש התיקונים נזכרו י"ב צירופי הוי"ה, ו' נגלות ו' נעלמות בס"ת, כנז' שם. והנה הששה נגלות בר"ת מצד אבא, והנעלמות בס"ת מצד אימא, עכ"ז נקודותיהם מר"ת. והיו השבטים נתונים על כתפות האפוד, כנגד נגלות ונסתרות, וכנגד י"ב אבנים בחשן ג"כ. ולכן היו ששה שבטים מצד הדין, נותנים הקללה בהר עיבל, וששה שבטים מצד הרחמים, היו מברכים בהר גריזים: